

Onderwerp

Spoorcorridor Utrecht - Arnhem - Duitse grens

Beleidsprogramma

- Bereikbaarheid

Ambitie

- Ambitie 4 Gezond, veilig, schoon en welvarend
- Ambitie 5: Economie en Mobiliteit (Regionale Bereikbaarheid en Regionaal OV)

Portefeuillehouder

Jan van der Meer

1 Kern van deze Statenbrief

Wij willen Provinciale Staten informeren over de voortgang van de studie naar de spoorcorridor Utrecht - Arnhem - Duitse grens (A12).

2 Waarom ontvangt u deze Statenbrief?

De eerste fase van de corridoruitwerking is afgerond. De zogenoemde OAO-notitie, dit staat voor Opgave, Afbakening en Omgeving, is vastgesteld op de Landelijke Spoortafel van 16 juni 2022. Wij willen uw Staten actief informeren over de resultaten. Deze spoorcorridor is de belangrijkste en drukste treinverbinding van Gelderland en kent grote raakvlakken met onze gezamenlijke ambities voor de RegioExpres, de verstedelijkingsstrategie en het internationale treinverkeer.

3 Hoe bent u eerder betrokken?

De corridoruitwerking komt direct voort uit het Toekomstbeeld OV, waarover wij uw Staten hebben geïnformeerd (PS2021-90 en PS2019-107). Daarnaast komen delen van deze OAO-notitie voort uit:

- Uitwerking van het baanvak Arnhem – Duitse grens is overgenomen uit het eindbeeld voor de spoorlijn Arnhem – Winterswijk (PS2018-326);
- Uitwerking van het internationale treinverkeer is overgenomen uit de rapportage “Positionering en doorontwikkeling ICE Amsterdam – Arnhem – Frankfurt” (PS2017-329);
- Visie voor een bereikbaar Gelderland (PS2020-289).

4 Samenvatting

De eerste fase van de corridoruitwerking Utrecht – Arnhem – Duitse grens is klaar. Wij willen Provinciale Staten informeren over de resultaten van dit traject dat onder regie van het Rijk samen met de spoorsector en regionale partijen is doorlopen.

Er ligt een duidelijke ambitie om het internationale treinverkeer te verbeteren (versnelling en verhoging frequentie ICE). De RegioExpres is de eerste en belangrijkste stap die gezet moet worden om het spoor ten oosten

Datum
28 juni 2022

Zaaknummer
2019-007821

Blad
2 van 3

van Arnhem klaar te maken voor de toekomst. Ook komt er een gericht onderzoek naar het verhogen van de frequentie naar station Arnhem Presikhaaf. Hierdoor worden de verstedelijkingslocatie Arnhem-Oost en de campus beter bereikbaar. Ten westen van Arnhem is een frequentieverhoging naar 8x per uur (per richting) in beeld en is de ambitie de reistijd te verkorten. Maar, de situatie is complex. Eerst zullen een aantal keuzes gemaakt moeten worden, voordat hier concrete stappen mogelijk zijn. Deze keuzes gaan over de snelheid op het spoor en de bediening van station Ede-Wageningen. De resultaten zijn dit najaar beschikbaar, zodat besluitvorming in het BO MIRT zal plaatsvinden.

5 Informatie

Ede-Wageningen is het belangrijkste station van Foodvalley. Het station wordt momenteel vernieuwd en in de regio worden nog veel woningen gebouwd als gevolg van de verstedelijkingsstrategie. Tegelijkertijd zijn de reizigersaantallen op dit station veel lager (minder dan de helft) ten opzichte van bijvoorbeeld station Arnhem Centraal. Wanneer het aantal Intercity treinen in de toekomst mogelijk wordt verhoogd zijn er door de spoorsector verschillende modellen ontwikkeld voor de bediening van dit station: 8x per uur, 6x per uur of 4x per uur. In principe rijden er nu 6 Intercity's per uur. Er zijn dus scenario's waarin het aantal Intercity's stops op station Ede-Wageningen wordt verminderd. Tegelijkertijd betekent dit wel dat de reistijd tussen Arnhem, Nijmegen en de Randstad verkort wordt met ongeveer 10 minuten, doordat bepaalde treinen alle tussengelegen stations overslaan. Dit is een complexe afweging. Wij zijn daarom blij met een gericht vervolgonderzoek, waarin alle scenario's zorgvuldig worden afgewogen. Wel merken wij op dat de beslissing hierover uiteindelijk ligt bij het Rijk en haar concessiehouder, de NS.

6 Planning en control

Niet van toepassing.

7 Participatie en communicatie

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, provincie Utrecht en wij zijn gezamenlijk opdrachtgever. De opdrachtgevende partijen vormen samen met de spoorsector (NS, NS International, ProRail en de Federatie Mobiliteitsbedrijven Nederland) het kernteam. Daarnaast hebben gedurende het traject bijeenkomsten van begeleidings- en klankbordgroepen plaatsgevonden, waarin bijvoorbeeld regio's, gemeenten en internationale partners zijn vertegenwoordigd. Ook zijn er speciale bijeenkomsten geweest om te zorgen dat de verstedelijkingsopgaven goed zijn meegenomen.

De ambities op de corridor zijn hoog, het aantal wensen is nog hoger. Elke partij heeft daarom ergens concessies moeten doen. Toch is er brede steun.

Wij steunen de lijn dat nieuwe stations in Gelderland, te weten Ede-West, Arnhem-Oost en Zevenaar-Oost, niet worden meegenomen in het vervolgtraject, omdat:

Datum
28 juni 2022

Zaaknummer
2019-007821

Blad
3 van 3

- Deze haaks staan op onze ambities voor verbetering van het internationale treinverkeer, versnelling van de verbinding met de Randstad en de RegioExpres;
- Het aantal reizigers op deze stations beperkt is (andere stations liggen dichtbij);
- De stations niet inpasbaar zijn in de dienstregeling, tenzij er voor meerdere miljarden €'s aan infrastructuur wordt gerealiseerd;
- Doorgaande reizigers gehinderd worden en capaciteitsproblemen niet worden opgelost;
- Nieuwe stations beperkt nieuwe treinreizigers opleveren. Er zijn betere manieren om deze gebieden te ontsluiten, bijvoorbeeld door de verbindingen naar bestaande stations te verbeteren.

Vanuit de Groene Metropoolregio en Regio Foodvalley is er teleurstelling over deze keuze. Wij hebben inmiddels het initiatief genomen om namens alle partijen uit het kernteam deze keuze nogmaals toe te lichten aan beide regio's. Het belang van (investerings in) deze corridor voor de verstedelijkingsopgave Arnhem Nijmegen Foodvalley is immers groot.

8 Vervolg

Het vervolgtraject is beschreven in hoofdstuk 5 en 6 van de OAO-notitie. Doelstelling is het vaststellen van eindbeeld voor deze corridor, dat stapsgewijs gerealiseerd zal worden. Dankzij de inzet van diverse partijen heeft het Rijk haar ambitie verhoogd. Het doel is niet alleen om plannen vast te stellen, maar ook concrete besluitvorming mogelijk te maken over de eerste "ontwikkelstap". Het streven is een MIRT-verkenning te starten. Concreet voor de RegioExpres (1x per uur) is al sprake van een projectbeslissing (realisatiebesluit), omdat deze plannen al vergевorderd zijn.

Gedeputeerde Staten van Gelderland
John Berends - Commissaris van de Koning
Miriam Nienhuis-van Doremaele - Secretaris

Bijlage(n)

- Spoorcorridor Utrecht – Arnhem – Duitse grens: Notitie opgave, afbakening en omgeving.